

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15

Library of Congress - Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Spalis-October 16, 1976 m.

NO. 243

LIBANE SUPA PALESTINIEGIŲ TVIRTOVES

KELIA BYLĄ VEŽIKŲ PENSIJŲ FONDO VADAMS

Nori atgauti teisę į pensijas

Kokia dešimtis buvusių timsterių unijos narių, kuriems atimtos pensijos, iškėlė U. S. distrikto teisme bylą, kaltindami timsterių pensijų fondo direktorių D. J. Schannon, Čikagos vietos 705 unijos prezidentą L. F. Peick, tarptautinių reikalų vedėją F. E. Fitzsimmons ir 28 kitus unijos pareigūnus.

Teismo byloje prašoma grąžinti pensijos amžių sulaukusiems timsterių unijos buvusiems nariams teisę į pensiją. Taipgi prašoma pašalinti iš pareigų unijos fondo direktorių ir kitus svarbius pareigūnus, kurie, tartum skolindami kriminalinio sindikato įmonėms, neteko daug pensijų fondo pinigų — 340 mil. dol. Kiti 180 mil. dolerių yra pavojuje, nes įmonės, kurioms pinigai paskolinti, subankrutavusios.

Byloje nukentėję prašo ne tik pašalinti pensijų fondo direktorių ir kitus, bet prašo teismo pašalinti vietos paskirti tris nepriklausomus patikėtojus, kurie prižiūrėtų visas apleistas paskolas, duodamas iš 1.4 milijonų dol. turinio timsterių pensijų fondo.

Bylų iškėlė buvę vežikų unijos nariai sako, kad jiems pensija nemokama dėl to, kad jie perėjo iš vieno timsterių unijos skyriaus į kitą. Vienas dar pasakė, kad yra grąžinama ji nužudyti, kad jis prisidėjęs prie bylos iškėlimo.

Tolimesnės Carterio nuodėmės

WASHINGTONAS. — Jau buvo rašyta, kad Demokratų kandidatas į prezidentus 1972 m. būdamas Georgia gubernatoriumi, Lockheed bendrovės lėktuvu veltui skrido į Pietų Ameriką. Dabar valstijos archyvuose Atlante rasta knyga, kurioje įregistruota Carterio dovaniniai skrydžiai į New Yorką pietauti su bankininku David Rockefelleriu 1971 m. lapkr. 23 ir 1971 m. vasario 1 į Washingtoną, kur jis iš aerodromo į viešbutį nuvežė Coca-Colos bendrovės limuziną. Taipgi jis skraidė į Brunswick Pulp and Paper Co. suruoštą medžioklę.

Carteris, dar būdamas gubernatoriumi, pasistengė už pavėžiojimą veltui atsilyginti valdišką patarnavimą. Tai blogas apreiškimo pavyzdys.

Išteisino australietį

WASHINGTONAS. — Vienas Australijos 19 metų jūrininkas buvo apskustas išprievartavus 21 metų Baltimorės moterį uosto rajone.

Remiantis 1944 m. draugiškų užsienio jėgų aktu, Australijos jūrininko byla buvo perveda patių jūrininkų teismai, sudaryta iš australų, ir kurių atgabendimui į Ameriką, Australijos vyriausybė sumokėjo 100,000 dolerių. Teismas jūrininką išteisino.

TRUMPAI IS VISUR

Organizuojasi pakelti
gazoliną kainas

CARACAS, Venezuela. — Finansų ministeris Hector Hurtado pasakė, kad naftą (alyvą) eksportuojančios valstybės planuoja ateinančiais metais pakelti gazolino kainą mažiausiai 15 nuošimčių. Alyvą eksportuojančių šalių organizacijai (OPEC) priklauso Venecuela, Nigerija, Alžyras, Iranas ir Saudi Arabija.

Jimmy Carterio rėmėjai
Filipinuose

MANILA. — Buvęs Filipinų prezidentas Diosdado Macapagal pareiškė viltį, kad JAV prezidento rinkimus laimės Jimmy Carter. Macapagal kaltina Fordą, kad jis toleruoja dabartinio Filipinų prezidento Ferdinando Marcos įvestą karo stovį ir diktatūrą, o Carter bent garsiai kalba prieš tokias valdžias, kurios varžo žmogaus asmenis teises.

Susišaudymas su afėgėliais

VAASSEN, Olandija. — Pietų Molukų (Pietryčių Azijoje) tremtiniai-pabėgėliai susišaudė su Olandų policija, kuri norėjo juos iškraustyti iš buvusios kareivių stovyklos, kurioje jie pabėgėliai buvo apgyvendinti. Mažiausiai vienas molukietis nušautas ir 14 kiti suimti. Valdžia nori tą stovyklą nugriauti ir molukiečiams pradžioje naujas patalpas. Jie pabėgo iš savo salų, kai tos tapo įjungtos į Indonezijos respubliką.

Korėjiečiai apšaudė keleivinį lėktuvą

SEOUL, Pietinė Korėja. — Priešlėktuvinės batarjos apšaudė Northwest Orient keleivinį lėktuvą, kuris per klaidą įskrido į draudžiamą zoną arti Pietinės Korėjos sostinės Seoul. Vienas asmuo nušautas, o 20 sužeista — visi korėjiečiai sužeisti paktydusiu kulkų. JAV Valstybės departamentas pranešimu, lėktuvas tikrai buvo Northwest Airlines, bet jo nė viena kulk nepataikė.

Pusė milijono atsiskė dirbti

OTTAWA, Kanada. — Mažiausiai 500,000 kanadiečių nuo pradžios ketvirtadienio atsiskė eiti į darbą, protestuodami prieš metus laiko tęsiamą kainų kontrolę valdžiai tuo būdu norint įveikti infliaciją. Streikas daužiausiai palietė manufaktūros ir resursų pramonę, taip pat pašto tarnybą. Premjeras Trudeau pamerkė nelegaliai darbą metusius darbininkus.

Naujoji laida astronautų, kurie ateinančiais metais kils į erdvę naujomis priemonėmis ir nagrinės kitų astronautų neištirtas erdves sritis. Iš kairės į dešinę matome naujais uždaviniams paruoštus astronautus Fred W. Haise, Charles G. Fullerton, Richard Truly ir Joe H. Engle.

KINJOJE NUOSAUKIJEI KONTROLUOJA VALDŽIA

PEKINAS. — Toronto Globe and Mail pranešimu, nuosaukieji lyderiai ir pareigūnai, atrodo, be vargo perima Kinijos valdžios kontrolę. Kinų laikraštis Peoples Daily pirmą kartą per 10 metų pasirodė be cenzūros minėdamas gandus, kad bus keliama byla Mao Cetungo-našlei ir kitiems radikalams, kurie buvo "išvalyti" iš pareigų.

Kinijos naujieji valdininkai su nauju savimi pasitikėjimu pasakė Vakarų diplomatams ir prekybos delegatams, kad prekyba su kitomis valstybėmis netrukus žymiai padidės, kadangi nauja valdžia pagaliau yra pozicijoje reviduoti visą Kinijos penkių metų ekonominį planą.

Šalin politika iš invalidų šalpos

Amerikoje pasigirsta balsų, kad invalidų šalpoje perdaug įvelta politikos, kuri, esą, turėtų būti išmesta. Amerikoje yra apie 22 milijonai invalidų, kurie yra geri amatininkai arba kurie gali tapti gerais amatininkais, jei nesiimsų politikiškai ir jei jie būtų primokinti.

Sakoma, kad investavus 1,000 dolerių invalido mokslo reikalmis, į krašto ūkį grįžta vėliau 9,000 dol. Taip tvirtina prekybos ir gamybos įmonės, kurios noriai juos priima į darbą, kadangi jie yra sąžiningesni darbe ir viršija kitus darbininkus sumanumu, saugumu. Be to, nesimuliuoja ir nepraleidžia be reikalo darbo dienų.

Tokiam kalėjimo per mažą

HACHENSACK, N. J. — Philadelphia batusiuviu Joseph Kallinger nuteistas visam amžiui katoros Marijos Fashing, 21, apiešiant įėjimo už 1975 metais nužudymą jos namą Leonijoje, N. J., kad nepasidavė išprievartavimui. Plėšikas buvo atsivedęs ir savo 14 metų sūnų, kuris dabar atiduotas į psaugių namus.

Čikagos ekonomistas - Nobelio laureatas

CICAGA. — Plačiai pagarsėjęs ekonomijos prof. dr. Milton Friedmanas yra šiemet vienas iš Nobelio premijos pagerbtųjų. Jis sužinojęs, kad jam yra paskirta nobelio premija, The Sun-Times reporteriai pareiškė: "Aš labai vertinu, man suteiktą garbę, bet aš laikau svarbesniu įvykiu įvertinant mano mokslinius darbus iš mokslininkų pusės."

Suimti įtariamieji lėktuvo sprogdintojai

CARACAS. — Venecuelos valdžia paskelbė, kad suimtas Kubos pabėgėlių vadas, Orlando Busch ir keli kiti asmenys, kurie iš du venecueliečiai, įtariamieji šio spalio 6 dieną susprogdinę Kubos keleivinį lėktuvą, kuriame netoli Barbados žuvo 73 žmonės. Lėktuvas kėlė tik pačias skrisdinti artai Barbados ir nukrito į jūrą.

Pietų Afrikos premjeras John Vorster pranešė, kad jis yra pažadėjęs sekretoriui Kisingeriui padaryti konsesių ir atitraukti savo jėgas iš Pietvakarių Afrikos, bet kiti valstybių lyderiai vadai nesužadina spaudimo į Pietų Afriką, Rodeziją, Namibiją ir kitas vietas.

SIDONO UOSTAS ATSKIRTAS NUO BEIRUTO KARO CENTRŲ

Palestiniečiai nepajėgia pristabdyti Sirijos kariuomenės puolimų

BEIRUTAS, Libanas. — Trečiadienį ir ketvirtadienį Sirijos karo jėgos visai pakirto palestiniečių ir Libano musulmonų laikytas pozicijas. Sirijos aviacija ir artilerija visiškai išgriovė kelias palestiniečių tvirtoves, laikytas Beiruto priemiesčiuose ir Sidono apylinkėse. Penktadienio rytą Sirijos kariai pradėjo sūpti Sidono uostą. Sirijos tankai jau kontroliuoja kelius į šiaurę ir pietus.

Kisingerio pažadai Rodezijai

SALISBURY. — Kisingeris, būdamas taikos reikalais Afrikoje, yra pažadėjęs Rodezijos ministeriui pirmininkui pakeisti Amerikos politiką ir nuimti ekonominį boikotą, jei juodųjų kaimyninės valstybės ir Rodezijos juodųjų nacionalistų grupės atstamų Anglijos-Amerikos šesiu punktų taikos planą, kuriuo laike dviejų metų bus perleista juodiesiems visiškai Rodezijos valdymas.

Vienok nėra tvirtai aišku, kokius ištikrųjų pažadus Kisingeris Rodezijos ministeriui pirmininkui yra davęs. Gal tai tik Ministerio pirmininko "iliuzijos", sąryšyje su artėjančiomis ženevoje Rodezijos klausimų derbybomis, kurios prasidės spalio 25. Sekr. Kisingerio štabo narys pareiškė, kad jokio konkretaus užtikrinimo Rodezijos ministeriui pirmininkui nėra duota, turint omenyje šešius minėtus punktus.

JAV dar 48 milijonai neregistruotų balsų

WASHINGTONAS. — Demokratų nacional. komitetas praneša, kad jiems pasisekė užregistruoti 3 milijonus naujų baldinčių Kubos keleivinį lėktuvą, kuriame netoli Barbados žuvo 73 žmonės. Lėktuvas kėlė tik pačias skrisdinti artai Barbados ir nukrito į jūrą.

John Dean iškelia Watergate klausimą

WASHINGTONAS. — Buvęs prez. Niksono štabo narys John Dean, savo išleistėje knygoje tvirtina, kad prez. Fordas pat pradžioje stengėsi Watergate įvykių užtušuoti ir numarinti. Prezidentas tai darė 1972 m., kai Baltieji Rūmai stengėsi sustabdyti senato bankų ir valiutos komiteto pradėtus tuo reikalu tyrimėjimus.

Manoma, kad dėl pajudintų Watergate skandalas priverts išklausyti ir patikrinti Niksono darytus elektroninius įrašus.

1830 m. buvo pastatytas pirmasis metalinis laivas.

Dar šoks toks papildymas

Jau per eilę š. m. "Naujie-
nių" numerių p. Kazys Karuža,
dabar gyvenantis Los Angeles,
Cal., spausdina savo idomius
kelionių "V. š. baltų debesų"
įspūdžius bei nuotykius. Ka-
ruža "Naujiečių" 238 nr. 1976.
10.8 d. paliečia ir savo įsikur-
dinimą 1945 m. Merbeko DP la-
geryje.

Sitame Merbeko, prie Stal-
hageno DP lageryje 1945 m. va-
sarą, jau karas buvo pasiba-
gęs, teko kurdintis ir man. Ta-
me Merbeko lageryje jau buvo
įkurdinti latviai, ir dar
šimtų lietuvių. Atvykome
dvim arkliais vežimais. Ant
ras vežimas buvo teisininko,
Lietuvoje buvusio tarytojo
Prano Martišiaus su žmona
agronome ir sūn. Viktoru.
Deja, š. m. pavasarį Pranas
Martišius mirė tolimojoje Aus-
tralijoje.

Atvykus Merbekan. (apie jį
smulkiau jau parašė Karuža),
pasiteiravome, kur yra lietu-
vių buveinė. Kai mums nuro-
dė, tai į tą vietą su vežimais ir
atvykome. To namo kieme ant
ilgos karties plevėsavo ir gra-
ži lietuviška vėliava.

Vėliavos vaizdas smagiai mus
nutiekė. Tuo pat iš kažkur
dviem arkliais atsiduro ir lietuviškos
grupės valdovas p. Jonas Peč-
kaitis, mums net ir asmeniškai
pažįstamas iš Kauno laikų,
kai buvęs korp. "Neolitu-
api" pirmininkas ir Kauno m.
savivaldybės sekretorius.

Pečkaitis sutiko mus su aukš-
tai pakelta nosimi. Apie bet ko-
kią buvusią pažintį jokios kal-
bos nebuvo. Pečkaitis tuoj pa-
siterėavo apie mūsų profesijas.
Paaikškinom — trys agronomai,
dvi agronomės, visi mokytojai
ir du teisininkai. Pečkaičio žo-
džiais, "aš mokytoju tūriu kaip

šunų, man reikia solistų, ba-
linių".
O, mums Pečkaitis dar paaiš-
kino: Unros direktoriaus tada
nebuvo o jis mūsų priėmimo
reikalus galėjęs sutvarkyti tik
rytoj, o tuo tarpu mes su veži-
mais tuojau turim išsinešdinti
už Merbeko ribų.

Su a. a. Cezariu Vaičikoniu
nutarėm pasišalinti po Merbe-
ką. Nutarėm įeiti ir į Unros
štabą, o ten radome ir patį di-
rektorių norvegą, kuris pasiro-
dė labai gerai kalbėjo ir vokiš-
kai. Viska išsiaiškinom. Liepė
pasukti Pečkaitį. Pamatęs mu-
du, Pečkaitis, atrodė, kad kris-
nuo širdies smūgio, o tas nor-
vegas sako: "Čia tavo tautiečiai!"
— Landsleute, tuojau juos sut-
vark, paimek iš sandėlio maiš-
tą". Matome, kad Pečkaitis iš
susijaudinimo nesuvaldo ran-
ko plunksnos, krinta iš rankų,
o čia direktorius jį dar ragina
"schneider, junger mann".

Tai tas p. Karuža, visai tei-
singai pamini, kad prieš 30
metų, tame Merbeko, tam p.
Pečkaičiui buvo reikalingi ar-
tistai, solistai, balerinos, o tik-
antroji eilė tautiečiai — lietu-
viai.

Tuo pat laiku į Merbeką at-
sikraustė buvęs didelis jauna-
lietuvių veikėjas a. r. Algir-
das Kaulėnas, buvęs eilę metų
"Laisvos Lietuvos" redaktori-
us, ir prieš jį, kad ir vienmin-
tį, Pečkaitis išvystė didelę ak-
ciją, bet lietuviškoji bendruo-
menė jį nustumė iš savo tūrė-
jo valdovo posto, o savo lyde-
riui išsirinko gražiakalbį Kau-
lėną.

V. Sk.

Daug žmonių miršta
nuo chemikalų maiste

BALTIMORE. — Paslaptin-

Vokietijos patys moderniškiau-
siejį žiemos drabužių siūgėjų para-
dineia paveiksle matomus šiltes
moteriškų vilko kailius, kailių šil-
tai dengia laisvąsias šalis baltas
vėjas, tuo tarpu šalčio nebijančios
vietos paliekamos be vilko kailių.

tuzinai apsirgę mirė į Amerikos
Legiono konvenciją suvažiuo-
usių legionierių, buvo ne kokia
limpamoji liga, gėrai ar viru-
sai, o tikriausiai buvo koks kenk-
smingas nuodingas chemikalas,
pasakė Dr. Donald A. Hender-
son, buvęs Pasaulinės Sveikatos
Organizacijos viršininkas, pa-
sireiškęs kovotojas prieš raup-
les, kurios jau beveik išnaikino-
tos. Dr. Henderson tvirtina, kad
apie 20,000 rūšių naujų chemi-
kalų iki šiol kasmet yra palei-
džiama apyvartan be griežtos
kontrolės ir dėlto tokių tragedi-
jų, kaip legionierių konvencio-
je Philadelphiaje praeitą liepos-
rugpjūčio mėnesį dar nekartą
gali pasikartoti.

• Teleskopas išrastas 1590
metais, nors astronomų buvo
jau senų senovėje.

COLSON NEPRIMENA

VASHINGTONAS. — Buvęs Bal-
tųjų Rūmų tarnautojas Ch. W.
Colson pareiškė, kad jis nepri-
mena ir neturi jokių užrašų,
kurie patvirtintų, jog prez. Ni-
xonas yra sakęs, kad šnipas Al-
ger Hisso byla buvusi dirbtinai
sudaryta.

Colson tai pareiškė, atsaky-
damas į buvusio Baltųjų Rūmų
tarnautojo J. W. Dean III pa-
rašytoje knygoje sakinį: "būk-
tai Nixonas sakė Colsonui: —
"Rašomiosios mašinėlės yra rak-
tai, kurių vieną panaudojome
Hisso byloje."

Gatvių taisymo kaštai Čikagoje

Čikagos miesto taryba mė-
ro Daley pasiūlymu nusprendė
gatvių taisymo bei naujų gat-
vių pravedimo kaštus nuimti
nuo namų savininkų. Miesto
nutarimu, 70% tų kaštų da-
bar jau mokės miestas, o tik
30% — namų savininkai.

Čikagos miestas gatvių tai-
symo išlaidoms padengti dalį
lėšų gauna iš federalinės val-
džios ir kitą — iš valstijos ben-
zino mokesčių.

VIRS BALŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai Vakarų Europoje
KAZYS KARUŽA

Miestas švarus, gatvės plačios, daugybė krautuvii, vieš-
bučių, įstaigų. Prienāme kiek toliau didelį viešbutį, man
atmintiną. Čia žymiai vėliau po karo buvome apsiestoje
su žmona pas mano pažįstamą p. Žaliaduonį (neseniai
mirus Hamburgėje). Tuo metu ten buvo atvykęs ir gen.
Kubiliūnas su savo dukra. To viešbučio restorane, visi
čia minėti valgėme prie vieno stalo pusryčius. Kalbejo-
me apie Lietuvos okupaciją, tremtį vakarių Vokietijoje
ir būsimus vargus svetimoje šalyje.

Aš generolą paklausiau, kur jis šiuo metu yra apsi-
gyvenęs. Sakėsi, rodos, netoli Liubeko, ar ne Oldeslo
miestelyje. Išsiskyrėme ir nuėjome kiekvienas savo ke-
liu.

Vėliau girdėjome iš pasakojimų, kad ten atvyko pa-
imti jį "anglai kariai", kurie kvietė važiuoti į liudininku
prieš didžiulius nacius Niurenbergo teisme. Nie-
kas Niurenbergo teisme jo nematė. Nėra pėdsakų nei
žinios, kas ir kur jį išvežė iki šios dienos.

Kelis blokus nuo stoties paejus, kas mano palydo-
vė vokietaitė: — Pirmiausia, Mr. Karuža, einame į mies-
to muziejų, o iš ten pasuksime į kitas istorines vietas.
Miestą aš gerai pažįstu, nes atvažiuoju dažnai pas bro-
lį, kuris čia gyvena. Muziejaus rūmų duris randame dėl
remonto uždarytas. Grįžtame atgal. Pasukame į botani-
kos sodą, didelį ir gražų. Daugybė dekoracinių medžių,
krūmų, vairių augalų ir gėlių. Buvo pats gražiausias žy-
dėjimo metas, tulpių rožių margumėlis. Atrodė, kad pa-
tekau į rojų. Negaliu atsisegžėti sodo puošnumu ir me-
nišku išdėstymu. Jame vaikšto daugybė žmonių, ypač
daug jaunimo. Savo urbanistika V. Vokietija gali di-
džiūotis, o keleiviams yra ko grožėtis. Elektrinių trau-
kiniuku keliauja po botanikos sodą vaikai, jaunosios ir
suaugę. Sėdame ir mes ir važiuojame. Traukinuku iš-
nardėme visą miškingą parką ir gėlynus su pakilimo ir
nusileidimo vingiais. Parko vakarinėje dalyje yra pas-
tatyta didžiulis, gal keletos šimtų metrų bokštas. Pa-
sikėlėme į jo viršūnę. Bokšte įrengtas restoranas ir su-
venyrų krautuvinė. Iš bokšto matosi visas Hamburgio
miestas ir net Elbės upė, tekanti į Atlantą. Žvelgiant
į toli — labai graži panorama žavėtina aplinka, rodos
viskas skęsta žalumynuose miškuose, jāvų auksiniuose
laukuose. Vos akys užmato, visur lygumos. Jos primena
man žalias lygumas ir jų grožį Vilkaviškio apskrityje.

Apžvelgę botanikos sodą, pasukome į restoraną pietų.
Užsisakiau stiklą o vokietaitė "gemiūzės" su pagerin-
tu skystimu. Už pietus sumokėjau 42 DM, apie \$17.

Pavakary staiga apsiniaukė dangus, kaip juodos ma-
rios ir pradėjo pilti lietus. Vokietaitė skubėjo į geležni-
kelio stotį, nes traukinys išeina 8 v. v. į Hanoverį. Padė-
kojau jai už paslaugas, kad supažindino mane su Hambur-
gu. — Mister Karuža, lamingos kelionės, perduok nuo
manęs linkėjimus savo žmonai ir vaikams, — taip ji links-
mai atsiveikiniusi išvažiavo traukiniu namo.

Aš kitu traukiniu nuskubėjau pas kun. Šarką į Al-
toną. Stotyje paskambinau jam. Jis atsiliepė, sakė tuo-
jau pribūsiąs automobiliu. Vaikštai po nedidelę stotį,
laukiu kunigo, bet negaliu sulaukti. Prie vieno išėjimo
stoviu stoviu 15 min., kunigo nėra. Einu atgal prie kito
išėjimo ir čia nesulaukiu. Pagaliau atskuba mažas Volks-
wagen "kariukas" ir sustoja. Žiūriu stambus, apskrito
veido vyras. Vienas antrą pažinojome, nes buvome su-
sitikę Romoje šv. Kazimiero kolegijoje ir ten sutarę pa-
simatyti Hamburgėje.

Pravėręs automobilio duris liepė man sėstis sėdynėn
užverstom knygomis, laikraščiais, žurnalais. Nustūmęs
viską toliau šiaip taip mane išspraudė. Automobilis žvimb-
damas lekia, visi tylime. Jis skuba pulkininkienę nuvež-
ti į autobusą. Ji išvyko namo, o mudu paskutome per
lietų ir balas namo. Priminiau važiuodamas kunigui,
kad norėčiau apsisistoti viešbutyje, bet jis kalbėjo, kad
bus gerai pas jį, nes turis kur mane priglausti.

Po pusryčių vėl leidomės į automobilį pakeliau-
ti į miestą visai dienai net už 75 kilometrų. Nuvykome
pas mano jaunystės draugą, kuris gyvena kaime. Pra-
važiuodamas šį kelią, keliose vietose užsuko pas lietuviškus
repatrijantus, kurių gyvenama apylinkėse ir dabarti-
niais laikais.

Diena buvo graži ir giedra. Jis drožia link buvusios
Špakenbergo lietuvių stovyklos (kur aš su šeima praė-
jau kryžiaus kelius, važiuodamas į Ameriką). Pirmiau-
sia aplankėme miške kapines, ten yra palaidota 100 lie-
tuvių jų tarpe poetas Krūminas (mano pažįstamas), ku-
ris pasimirė pasukome į buvusią Špakenbergo stovyklą.
Net parodė, kur gyveno lt. J. Kezemekaitis ir Sinfantų
buvęs viršininkas J. Naujokas su šeimomis. Tik dabar
remontuoja buvusį Naujoko namą. Šiaip kaimas kaip
vis Vokietija gražiai susitvarkęs.

(Bus daugiau)

ISI BIZNIERIAI

SKELBAIŠES NAUJIEŅOSE

2 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — Saturday, October 16, 1976

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSILTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai
ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčianti

DOVANAS • SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ,
ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KILIENTŲ PATINKINTI
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukš-
tos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informaciją ir nemokamą katalogą prašykite mūsų
vairiausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st.

NEW YORK, N. Y. 10022.

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIA I:

- APPLE VALLEY, Minn. 55124 7707-147 St. Tel.: 612-432-7083
- NEW YORK, N. Y. 10003 45 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 135 W. 14 St. CH 3-5883
- NEW YORK, N. Y. 10011 389 West Broadway CH 3-5883
- BUFFALO, N. Y. 14206 332 Fillmore Avenue TL 4-2674
- CHICAGO, Illinois 60622 2222 West Chicago Ave. BR 4-6966
- CHICAGO, Illinois 60629 2501 West 69 St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134 5879 State Road 884-1738
- IRVINGTON, N. J. 07111 762 Springfield Avenue ES 2-4685
- IRVINGTON, N. J. 07111 1082 Springfield Ave. Tel.: 374-6446
- FORT WAYNE, Ind. 46808 1807 Beimeke Rd. Tel.: 432-5402
- GRAND RAPIDS Mich. 49504 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2256
- HARTFORD, Conn. 06106 812 Park St. 246-9473
- LAKEWOOD, N. J. 08701 241 Fourth St. FO 3-8569
- LOS ANGELES, Calif. 90022 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- NEW HAVEN, Conn. 06511 1329 Boulevard LO 2-1446
- NEWARK, N. J. 07106 698 Sanford Ave. Tel.: 373-8783
- PASSAIC, N. J. 90022 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON, N. J. 07505 60 Broadway 345-2028
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 1214 N. 5th St. Tel.: PO 3-4818
- PHILADELPHIA, Pa. 19141 4925 Old York Rd. Tel.: GL 5-9586
- PITTSBURGH, Pa. 15203 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. 94115 1826 Divisadero St. FI 6-1571
- TRENTON, N. J. 08628 4 Quary Court Tel.: 609-585-4867
- WATERBURY, Conn. 06710 555 Cook St. PL 6-6766
- WOODHAVEN, N. Y. 11421 94-08 Jamaica Ave. Tel.: 441-4712
- WORCESTER, Mass. 01610 144 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503 309 W. Federal Street RI 3-0440

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2% to 7 3/4% PER ANNUM
*IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this RCA XL-100
COLOR TV... and your money grows to
\$1,897 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,285.06 in 4
years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,558.48 in
2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,691.09 in
1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to
\$21,024.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR
Remote-Control

With \$1,500

You can have this 19" RCA XL-100
COLOR TV... with Remote Control...
and your money grows to \$1,695.54 in 72
months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,112.23 in 4
years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,408.95 in
2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,551.99
in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to
\$20,890.22 in 1 year.

MES KALBAME LIETUVISKAI
Enjoy Your TV NOW PLUS
EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays
for it, plus gives you an additional gain of 6 1/2% to 7 3/4% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early
withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE: 6245 S. WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636 TELEPHONE: 476-3575

ALMIRA OFFICE:
3404 WEST NORTH AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60647
TELEPHONE: 499-3112

SKAMBINKITE DABAR
IVERTINTI
JUSU NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.

(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER MES TAIP PAT PARDUODAME VI-
SUS CHICAGOS PRIEMIESCIUS IR
RELO 7,000 MISTŲ JAV-SE PER R E L O

PRIEŠKALEDINĖ NAUJIENA

Esame paruošę 10% nuolaidos kortelės mūsų esantiems ir
būsimiems klientams. Nesvarbu, ką Jūs pas mus pirksite, pa-
rodę tokią kortelę automatiškai gausite 10% nuolaidą. Patogu-
mo dėlei užpildykite ir mums atsiųskite žemiau talpinamą ku-
poną. Tuojau gausite "10% DISCOUNT CARD", be jokių įsipa-
reigojimų pirkimui.

NORDEN'S IMPORT

3059 N. Lincoln Ave.,

Chicago, Ill., 60657

Tel. (312) 248-2646

Pavardė ir vardas

Adresas

Telefonas

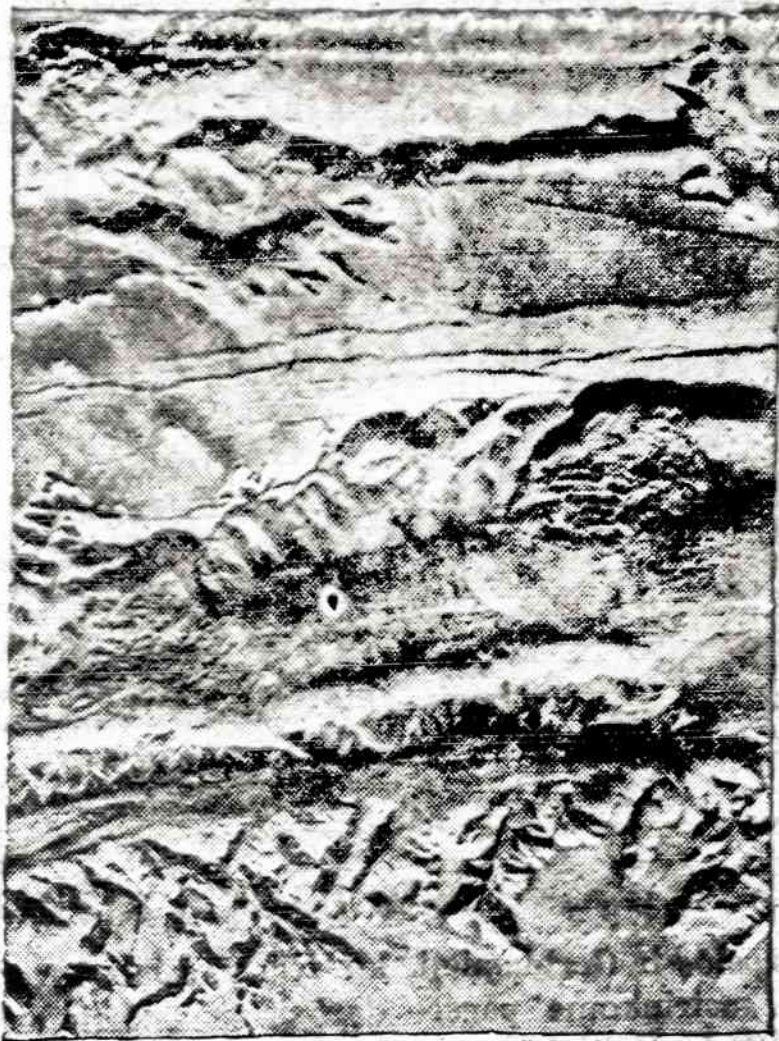

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$17.00
trims mėnesiams	\$9.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Daugelis mano, kad vienas Marso paviršiaus vaizdas yra nepaprastai panašus į kitą. Televizijos atsiųsti paveikslai šiek tiek skiriasi, bet tarp jų yra nepaprastai daug panašumų. Vikingas atsiuntė šį Marso paviršiaus paveikslą. Specialistai geriau išsivertę konstatuoja, kad paprasta metalo plokštė, simtu kartų padidinta, turi tuos pačius paviršiaus kontūrus koki yra Marso paviršius.

Nepraraskime Lietuvos laisvės draugų

Senieji Amerikos lietuviai, besirūpinę Lietuvos laisvės reikalais, suprato Jungtinių A. Valstybių svarbą tautinėje politikoje ir pavergtų tautų laisvės kovoje. Jie užmiršo visus tarpusavio ginčus ir filofinų pažiūrų skirtumus, bet kreipė visą dėmesį į patį svarbiausią klausimą — įjungti amerikiečius į Lietuvos laisvės kovą. Tai buvo nepaprastai didelis darbas. Bet jie ryžosi to darbo imtis ir šiandien visi turi pripažinti, kad jiems pavyko labai daug atlikti. Lietuviai pajėgė padaryti žymiai daugiau, negu bet kurios kitos tautos atstovai. Amerikoje buvo ir yra daugiau lenkų, daugiau vokiečių, italų, ukrainiečių, bet lietuviai pajėgė padaryti daugiau, negu bet kurios kitos tautos atstovai.

Lietuviai nesiveržė į aukštas valstybės vietas, nes jie žinojo, kad jos lietuvių kilmės žmonėms neprieinamos. Airių ir kitų tautų žmonių buvo dešimteriopai daugiau negu lietuvių, balsavimo metu savo galios lietuviai negalėjo parodyti, todėl jie be reikalo šioje srityje neekvojavo laiko ir energijos. Bet jie ryžosi imtis sunkesnio darbo. Jie ryžosi į tikinti įtakingesnius Amerikos politikus, kad reikia nustatyti taikos ir laisvės siekiančią politiką ne vien tik lietuviams, bet ir kitoms pavergtoms tautoms. Jeigu bus siekiama laisvė ukrainiečiams, lenkams ir čekams, tai bus siekiama ir lietuviams. Jie neapsiriko.

Besilankydami Washingtone ir besikalbėdami su politikais, jie įsitikino, kad gimtiniam savo kraštui jie bus naudingi, jeigu ras bendrą kalbą ir kreipsis į amerikiečius visų lietuvių vardu. Kad galėtų įtraukti į amerikiečių ir lietuvių tautos laisvės kovą, jie ryžosi įtikinti amerikiečius, kad visi lietuviai nori gimtiniam savo kraštui laisvės, ir kad jie yra pasiryžę už tą laisvę kovoti. Jie praleido ilgiausias valandas šiam klausimui aptarti, bet susitarė. Visos didesnės Amerikos lietuvių organizacijos, nekeisdamos pagrindinių savo įsitikinimų, sudarė Amerikos Lietuvių Tarybą. Pagrindas tarybai organizuoti buvo tolerancija. Lietuviai dažnai yra netolerantiški, bet kai kyla svarbesnis reikalas, kai kalba eina apie efektyvią pagalbą gimtiniam kraštui ir pavergtai tautai, tai tolerancijos klausimas tapo būtinybė. Nei vieni katalikai, nei vieni socialistai, nei vieni liberalai nie-

ko padaryti negalėjo. Bet jeigu jie visi vieningai sieks tikslo, tai jie pajėgs atlikti didelį darbą. Jie padarė. Jie įtikino ne tik demokratų, bet ir respublikonų priimti visam kraštui priimtinius užsienio politikos principus. Tais principais įtakingesnieji vadai dar ir šiandien vadovaujasi.

Prezidentas Fordas, diskusijų metu padaręs klaidą, neišklai parinkęs savokas savo pozicijai pareikšti, sukviė įvairių tautinių grupių atstovus, kad galėtų viešai atitaisyti klaidą ir padaryti pareiškimą. Dr. Bobelis minėję pareiškimą parvežė, Naujienuos šiomis dienomis ji atspausdins, kad kiekvienas lietuvis galėtų pasikaityti ir pasvarstyti. Jis viešai prisipažino prie klaidos ir šitaip išdėstė savo pažiūras:

„Pagrindinę klaidą padariau aš. Aš savo minčių aiškiai neformulavau. Aš prie klados prisipažįstu. Bet viską sudėjus, mano 30 metų tarnyba kongrese, kaip viceprezidentas ir kaip prezidentas šį tą turi sverti. Daugiau negu prieš metus, 1975 metų liepos mėnesį, aš pasakiau: „Vos pradėjęs visuomeninę tarnybą, aš pritariau Rytų Europos, su kuriomis mus riša kultūros ir kraujo ryšiai, laisvės ir tautinės nepriklausomybės aspiracijomis, siekiamoms tinkamomis ir taikiomis priemonėmis“. Tos pačios pažiūros esu ir šiandien, ir aš tuo didžiuojusi. Aš didžiuojusi, kad šitas klausimas tapo rinkminės kovos klausimu“.

Pacijos galingiausios valstybės prezidentui viešai pripažinti, kad jis, besiginčydamas su savo politiniu priešu, padarė klaidą, tai didelis žingsnis. Tikrai dideli politikai prie klaidos turi drąsos prisipažinti. Esame tikri, kad Algimantui Gečiui sunkiau prie klaidos prisipažinti, nebū valstybės prezidentui. Visi žino, kad Gečys, dar būdamas visuomeninių reikalų komiteto pirmininkas, suskaldė gražiai augti pradėjusią Amerikos Lietuvių Bendruomenę, bet jis ir šiandien prie tos klaidos neprisipažįsta. Jam daug lengviau kitus kaltinti, kišti į politines organizacijas, skymuoti politinius savo priešus pašalinti, bet neprisipažinti prie padarytos klaidos.

Prezidentas Fordas, padaręs klaidą ir viešai prie jos prisipažinęs, nei kiek nesumažino savo padėties. Ne jis vienas padarė klaidų. Bet jeigu žmonės mata, kad jis prie padarytos klaidos prisipažįsta, jeigu jiems aišku, kad jis tą klaidą padarė kitų koncepcijų nuvestas, tai visi supranta ir jo nekaltina. Būtų buvę daug blogiau, jei puikybė ji būtų nuvedusi kitu keliu — neprisipažinti prie padarytos klaidos.

Lietuviams būtų daug lengviau susitarti, jeigu mūsų politikai ar pretendentai į vadus būtų daug tolerantiškesni, nesimty tokių griežtų žingsnių, jeigu nėra tikri, ar jų pasirinktas kelias tikrai duos geresnius vaisius. Esame įsitikinę, kad susitarimas bus visuomet atneš geresnius rezultatus, negu savo valios prieverstinis primetimas. Prievarta organizacijas galima suskaldyti, bet prievarta jų nesuvienysi. Prievartos metodus naudoja diktatoriai, o įtikinimo metodus naudoja visos kultūrinis pasaulis.

JAV javų derlius dar mažesnis

WASHINGTONAS. — Pasak Amerikos žemės ūkio departamento, paskutiniųjų spalio mėnesyje praversti apskaičiavimai, rodo, kad kukurūzų ir kviečių derlius, dėl buvusių šiemet sausrų, bus kiek mažesnis nei kaip buvo skaičiuota mėnesį anksčiau. Iš viso grūdų tikimasi gauti 5.87 milijonus bušelių. Gi sojos pupelių — 1.25 milijonus bušelių.

Nežiūrint į tai, maisto kainos, pasak žemės ūkio departamento, pjadidesiančios 2-4 procentais pirmame 1977 m. pusmetyje.

Pinga akcijos

Vertybės popierių vertė ir toliau krenta. Spalio 12 Dow Jones tebuvo atžymėta 932 taškais.

Prieškomunistinė sąjunga

Pasaulinės prieškomunistinės sąjungos taryba buvo susirinkusi tautinės Kinijos sostinėje Taiwane. Jos narys dr. Carlo Barbieri Filho (kaltina prez. Fordą, kad jo taikos doktrina, sutvarkiusi santykius su Pekinu, nesiskaito su laisvo mylinčių pasaulio žmonių norais ir siekais. Antikomunistinės sąjungos ruošia pasaulinę konferenciją bei suvažiavimą įvyks gruodžio 12-13 dienomis Pietų Korėjos sostinėje Seoule.

Nešios padavėjos gavo lygas teises

CHICAGO. U. S. Distrikto Teismo teisėjas trečiadienį nusprendė, kad Trans World Airlines pažeidė teises 440 padavėjų (stewardesės), kurias atleido iš tarnybos už pastojimą nešiomis tarp 1965 ir 1970 metų. Tą bylą prieš TWA 1970 metais iškėlė Oro Linijų stewardų ir stewardesų unijos lo-

PRASO 80,000 DOLERIŲ

MAJAMI. Anksčiau buvusi kabaretų šokėja Marie Rand, kuri dabar gyvena kitu vardu, prašo iš vaistų priežiūros administracijos DEA 80,000 dol. atlyginimo, kurių ji neteko tapdama administracijos bei policijos agente, pranešdama narkotikų smuglerius. Ji tuo būdu ne teko namo—mobile Home, sklypo, auto mašinos ir baldų.

Jos gyvybei yra pavojus. Ji gali būti nužudyta, kai išeis iš kalėjimų.

SLOGOS BACHLOS

Sirgę pereitais metais slogomis asmenys, šiu 1976-7 metų žiemą, jie bus atsparesni slogoms. Bet slogos bacilos antrą kartą dangiausiai esti labiau pasitę ir stipriau žmogų suima, kaip tai atsitiko su Hong Kongo sloga.

Pagerbė Ameriką Everesto viršūnėje

Du amerikiečiai — Dr. Chris Chandler, 28 metų amžiaus, iš Seattle ir Robert Cormack, iš Boulder Colo., American Bicentennial Everest ekspedicionis nariai penktadienį spalio 8 d. nugalėjo aukščiausią pasaulinę Everest kalną, pasiekdami 29,028 pėdų aukštą viršūnę, ir išbūdami joje 30 minučių.

Pirmieji traukiniai buvo traukiami arklio geležiniais bėgiais, kurie buvo padaryti 1826 psichiatrinų ligoninių jau „pa m. Tais metais žibala pradėjo naudoti šviesai.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS
7% Mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.
6 1/2% Mokama 1 metų Certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.
5 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio 10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

M. AUKŠTUOLIS

KALNŲ DIEVAITĖ LEDYNA

Mūsų savitas pasaulis

— Nėpyk, motule, man taip buvo juokinga, kad judu tikrai patikėjot, jog aš turiu sužadėtinį. Cha, cha, cha!

— O kas čia taip juokinga? — tarė Arūnas. — Tu jau subrendusi. Aš visai nenustebčiau, kad tu sau pasirinktumei sužadėtinį, tik su mumis pasitarus.

— Tėtuši, juk aš tave myliu. — Ledyna apkabino tėvą ir bučiavo jo žandą... — Ak, — ji, staiga, susigrėbė, — tai tu manęs daugiau nebemyli?.. Judu su motule norit, kad aš jūsų namus apleisčiau?..

Ledyna pradėjo verkti.

— Ne, mano baltoji plaštaka, mes tik pajaukavom. Tu gi pati pradėjai apie sužadėtinius kalbėti. Žinai, tėvams rūpi vaiko gyvenimas, o ypač vienturtės dukrelės, kuri niekad namuose nepabūna, o vis laipioja po kalnus.

Tėvas, nuraminęs dukrą, pasodino ją šalia savęs ir tarė:

— Turiu tai motulę, tai dukrelę guosti, o kas mane paguos?

Tuo metu pro duris įsiveržė keturi sūnūs.

— Kas nuskriaudė mano seselę, tas turės man atsakyti, — tarė Palemonas.

— Ir man, ir man, — pakartojo kiti.

— Sesele, kas tave nuskriaudė? — paklausė Palemonas.

— Tėvas, mano gynėju, tėvas.

— Motule, skirk jam bausmę, — kreipėsi Palemonas.

— O gal dar šį kartą dovanosime? — tarė motina. Tai jūs prieš mane, mano kariai? Puiku. Ryt josi. me į žygį, tai aš pamatysiu, kuris jūsų bus smarkiausias, — tarė tėvas.

Ledyna glamonėjo savo jauniausiąjį brolį — užtarėją. Arūnas tarėsi apie ryt dienos žygį su vyresniais sūnumis. O motina tik stebėjo tai vienus, tai kitus.

— Sesele, tu visą stebėjo tai vienus, tai kitus. liūdna be tavęs. Kitą kartą aš tavęs neleisiu į tuos baltus kalnus, guodėsi Palemonas, žiūrėdamas į sesers tamsiai nudegusį veidą.

— Be tavo žinios daugiau nė žingsnio. — Sesuo glostė jo plaukus, gerėdamasi jo nuduodančiu rimto vyro veidu.

— Laikas vakarieniam, — tarė motina.

Visi nurimo. Tik tyloje Milda džiaugėsi laimingos šeimos buitimi. Ant aukuro degė ugnis ir apšvietė visą svetainę jaukia šviesa. Aukštai ties aukuru mirguliuo, panašus į saulę, didelis šviesus apskritimas, aukso spinduliais pritvirtintas prie lubų.

Pradedant vakarieniam, visa šeima sustojo prie skobnio. Pirmas tėvas atlaūžė duonos trupinėlius, jo pavyzdžiu pasekė ir kiti. Tada duonos trupinėlius visi sunėšė tėvui, kurs, juos surinkęs į mažą patiekalėlį, iškilmingai nunešė prie aukuro ir pabėrė ant ugnies, tardamas:

— Mūsų šeimos gaivintojau ir globėju! Pasotink mus ir visą tautą mūsų žemės duonos trupinėliais!

— Ir tegu Tavo gaivi šiluma amžinai palieka mūsų šeimos žydinyje! — atsakė kiti.

Susėdę prie stalo, visi pradėjo valgyti...

Vakarienei pasibaigus, ant Mildos aukuro sudegė duonos trupinėliai nunešę Arūno šeimos atodusus į Anapus...

4. Kalno erelių apsaugoje

Kai pirmas žaros spindulys palietė kalnų dievaitės baltąjį sostą, eilėmis sukilę, rausvų karžygų pulkai jojo į aukštybes. Jų sidabriniai skydai, žerėdami vis gausėjanti šviesa su blizgančių briliantų atspindžiais, lankstė nuo vieno kalno ant kito: pirma jie užkariavo baltas kalnų viršūnes su nepajudinamų ledų mariomis, vėliau kalnų masyvus su amžinu sniegu, nuo laidžias girių saugojamas pakalnes, žieduose slapstančias pievas, o pagaliau nugalėję vieną pasaulio dalį, besišvaistydami ant jūros aukštųjų bangų, nujojo už jos akiračių, užkariauti kitos dalies pasaulio, kuris dar buvo uždengtas mėlyna dangaus užuolaida; už jos šviesomis žėrinčių karžygų lauke daug paslaptingų vaizdų ir nuotykių.

Kai balti žirgai pasiekė tolių mėlyną užuolaidą, tada visu savo karališku dydžiu pasirodys išdidi visa to valdovė, sujūdęs kalnų viršūnės, žerėdamas milijonais sniego žbaigždžių, prakiuręs ledynų upės su griausmo lydinčiais kriokliais, pakils kalnų dievaitė nuo sosto ir nudengs jai galvą, sulaukus savo karalienės ir varžovės.

Štai Ji Tylia ir nežymiu žingsniu, ramu kaip motina ryto maldos metu, tyra kaip jauna vajdilutė, dedama pirmas kvepiančias gėles ant Amžinosios Ugnies aukuro, hūsšypsojo kalnų dievaitė, nuskaidino jos išbalčiusius veidus ir gausiai apžėrusi jos rausvas kasas sida-

briniais spinduliais, paslėpė ją mirgančio sniego mlažuose...

Rytą Danguolė pabudus nuėjo į dukters kambarį ir atidarė langines. Saulė įkyriai sužibo jos akysė, Ji, lyg išsigandusi, pasitraukė nuo lango...

— Motule, ar jau laikas keltis? — dar pro miegą paklausė Ledyna.

— Taip, dukrele, šiandien saulė tokia įkyri, kaip niekados nebuvo.

— Kai gražus oras, rytą saulę visuomet gaiviai šviečia.

— Taip, bet ryto metu aš tokios gaivos saulės nestu niekad mačiusi. Kai pažvelgė į ją, tai net žibantieji rantaukai aplink ją sukasi. Man kažkaip vis neramu ir gana.

— Būk rami, motule, juk pas mus taip viskas pulku ir malonu. Tėvelis toks geras ir mus visus taip labai myli.

— Aš žinau, dukrele, bet kai viskas taip būna gražu ir gera, tai kartais, gyvenimas apsisverčia į blogą pusę.

— Negalvok taip, motule, verčiau einam pažadinsim vyrus. Aš taip mėgstu Palemoną ištraukti iš lovos.

— Pamėgink, jeigu surasi.

— Tai jie vėl kur nors išsidangstė? — Ledyna lipdama iš lovos.

— Dar saulel netekėjus, visi išėjo lektyniauti ir mankštintis. Žinai, su mūsų šikšnia išėjo ir Sakalas. — Motina pabrėžinai išsėrė šį vardą ir pažvelgė į dukterį. Bet šį, atrodo, visai neatkreipė į tai dėmesio.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ,
IR GLEČIŲ LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid. 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
medicinos direktorius.
1938 S. Main Street, Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 388-2233 arba 506-4146

DR. W. E. EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 3-6010
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia,
skambinti MI 3-0001.
Telef. 612-8083

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 - 301-4045
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 446-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sondra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 10-12 val. po pietų ir kitu laikotarpiu
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDIKAS-TRAUMATOLOGAS
Aparatai - traukėjos, lankai, šaudai.
Speciali pagalba kojom.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-12 val.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

GELININKAS
Linksmumo arba liudisio valandoms
gražiausias gelininkas ir valandoms
pauzės metu ir sezonines
kapams geleis.
ROY R. PETRO (PUTNEY) AS
DAUBARŲ SŪNŲ
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

BEVERLY HILLS GELININKAS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barbaros ir
Gene "Drishio" kraituvė
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn,
Tel. 499-1318

REMIKITE TŲS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOS"

ANTANAS GUSTAITIS

SPAUDOS BALIUS TORONTE

Visa lietuviška spauda mums
brangi ir gyvybinės reikšmės,
nežiūrint kokios pakraipos ji bū-
tu, jeigu tik toleruojama daugu-
mos pažiūros. Iš viso, jei man
būtų leista išreikšti daugumos
tautiečių nuomonę — jokia po-
litika neturėtų lietuvių tarpe
kryžiuotis. Visų vienas tikslas
— nekurti partijas, bet laisvinti
tėvynę ir išlaikyti gyvą tautą ne
tik tėvynės ribose, bet ir kituose
žemynuose, kur jau išsiskynio
lietuviškoji gentis. Metodai gal-
li būti skirtingi, jei tik lietuviš-
ki.

Skirtumas spaudoje tik toks,
kokios pasaulėžiūros grupę dau-
giausiai remia, ir sudaro paties
laikraščio leidėjų bei bendradar-
bių branduolį. Bendradarbiauti
gi gali visokio plauko tautiečiai,
kadangi ir penumeratoriai yra
įvairių pažiūrų, jei tik rašantie-
ji nesmeizžia vieno ar kito laik-
raščio ir nesiginčija per spaudą.
Vis dėlto yra laikraščių, kurie
atsisaką spausdinti, jei nepagal-
ja linijai, net jeigu ir tautiška
reikalais. Greičiausiai jie ir tu-
ri teisę. Todel mums svarbų
išlaikyti visus dar gyvai vei-
kiančius laikraščius, kad galėtumė
pareikšti visokeriopą nuo-
monę.

Vienas kanadiečių lietuvių sa-
vitraščių, išėjęs Montrealyje,
gausiai skaitomas ir torontiečių,
kasmet susilaukia jų pagarbos
ir paramos. Kasmet suruošiamas
tam reikalui spaudos "Ne-
priklausomai Lietuvai" parem-
ti, balius.

Siemiet jis bus lapkričio 13 d.
Jei, Namuose, Toronte (Bloor
— Dundas W. kampe) Kanadoje.
Idomus ir tas faktas, kad pro-
gramoje dalyvaus ne tik toron-
tiškiai (taut. šokių grupė "At-
žalynas"), bet yra pakviestas
Ant. Gustaitis — humoristinės
literatūros meistras iš Bostono.
Jis matytas Kanadoje gal prieš
šėkadą. Kas tada buvo, noriai
ateis ir šį kartą pasiklausyti,
nes jo kandas ir skambiai eiliuo-

ti posmai, ne tik prajuokina žiū-
roją, bet iš kelia drąsiai aikš-
tėn daugelį klaidų bei mūsų as-
meniškų nesusipratimų. Šis poe-
tas, lyg koks Kalėdų senelis, ži-
no visas tautiečių slapčiausias
mintis.

Toronto Liet. Namų biuleteny-
je išėjime tokią "reklamą"
apie šį parengimą — visi ateikite
į spaudos balių. Programoje da-
lyvaus humoristas A. Gustaitis,
kuris pasižadėjo išvyti piktą
dvasią iš torontiečių. Bus ren-
kama spaudos balius karalaitė,
gros gera muzika, kutenanti pa-
dus jaunam ir senam. Šeiminių-
kės jau užraugę šviežių kopū-
stų statinė, o dešrelės jau paka-
bintos kadugiais kvepiančioje rū-
kykloje. Ir (šė...), kad Toron-
to "kapai" neišgirstų, paty-
riau, kad jau esą samagono sta-
tinėlė paslaptingoj vietoj už-
raugta. Nors nelegalus, bet
kvapą užimančiai stiprus gėry-
nielis.

Taigi, patartina jau dabar siū-
tis suknišas bei frakus ir vaksuo-
ti "ševerykus", o Liet. Namų
grindims vaskas jau užsakytas.
(Kadangi dabar medinės klum-
pės madoj, galite apsiūti ir
klumpaitėmis, tai pašoksime lie-
tuvišką klumpakojį).

Atrodo, aišku, kad balius bus
šaukus, kviečiami iš visos ap-
linkės tautiečiai dalyvauti.

Toronto

Maskvai rūpi detentė

Amerikos slaptosios tarny-
bos surinktomis žiniomis, Ma-
skva stengiasi išlaikyti deten-
tę. Sovietų tikslas, palaikant
detentę gyvą, išgauti iš vaka-
rų galimai daugiau vakariečių
gaminį, ypač elektroninių ir
kitokių, ginklavimo reikalams
pritaikomų. Ir tai viską į kre-
ditą, galimai lengviausiomis
sąlygomis.

Šiandie Sovietai ginklavimo
reikalams išleidžia dvigubai
daugiau už ankstesnius metus.
Doleris vertinant, ru-
sai išleidžia ginklams 40%
daugiau už Ameriką. Žinoma,
Sovietai taip stipriai ginkluoda

miesi vis dėlto turi atsižvelgti
ir į piliečių reikalavimus, nors
jie ir yra stipriai policinėmis
priemonėmis suvaržyti.

Sovietų imperijos žemės ūkis,
Brežnevui valdant, nėra pa-
sitaisęs, bet atsidūręs katastro-
finėje padėtyje. Sovietai vien-
tik šimet užsienyje pirko 40
milijonų tonų grūdų. Žinoma,
į kreditą ir į skolas, kiek tik
galima. Jų 1975 m. užsienio pre-
kybos balansas turėjo nuosto-
lių 6,3 bil. dol.

JAV slaptosios tarnybos su-
rinktais duomenimis, Sovietų im-
perijos ateitis yra tamsi: mais
to trūkumas bus ir ateityje.
Rusai šiandieną tegali mėsos
paragauti vieną kartą į savaitę.
Šiais metais net 25% mėsos
rinkoje mažiau, kaip perėjais.
Pasak tarnybos, Sovietai turės
ateityje piktis užsienyje ma-
žiausiai 20 mil. tonų grūdų
kiekvienais metais. Ir ką tas
reiškia? Tai reiškia, kad rusai
priklausys nuo užsienio malo-
nės, nuo vakarų pasaulio kre-
ditorių. Gal todėl Maskva ir gin-
kluoja taip stipriai?

O gal Maskvos ponai gink-
luoja prieš savo piliečius?
Kas ten gali žinoti. Viena tik
žinoma, kad sovietijos pilie-
čiai pradeda murmėti ir vis sti-
priau. Darbo našumas mažėja,
o vagysčių vis daugėja. Pasak
CIA, nepasitenkinimas stipriai
padidės.

Ar kartais Kremliaus ponai
panorės gamintis "daugiau
sviesto, mažiau patrankų"? At-
sakoma — ne.

V. Pr.

DOLERIS TVIRTEJA — STAKAI KRINTA

NEW YORKAS. — Visose Eu-
ropos valiutų biržose doleris
spalio 11 kiek sustiprėjo. Taip-
gi ir aukso vertė pakilo. Bet

britų svoro vertė tebesilpnėja.
Vertybės popierių rinkoje sta-
kų vertė jau kiek laiko kaip
krinta. Spalio 12 jų vertė krito
beveik 12 taškų. DJ industrinių
taškų skaičius nukrito nuo
tūkstančio iki 940.

Akcijų vertėi kristi stebėto-
jai suranda keletą priežasčių.
Ford bendrovės darbo sutartis
pavojuje, abejojama 1976 m.
padaryta mokesčių reforma,
jos veiklumu, taipgi techniškos
problemos pačioj stakų biržoj.

PUSBROLIO FRANKO KNYGA APIE FRANCESCO FRANCO

MADRIDAS. Vadinamieji de-
šinsparniai ir generalissimo
Franco giminės daro į Ispanijos
valdžią didelį spaudimą, reika-
laudami uždrausti knygą "Ma-
no privatus pasikalbėjimai su
Franco", kurią parašė beveik
per 40 metų išbuvęs generalis-
simo Franco asmeninis sekre-
torius gen. leit. Francisco Fran-
co Salgado, buvusiojo diktato-
riaus pusbrolis, jo kariškas pa-
tarėjas. Jo knygos pirmoji lai-
da 45,000 kopijų buvo išspiesta
per tris dienas. Nežiūrint, kad
cenzūra didesnę dalį nepalan-
kių apie buvusį diktatorių pasa-
kojimų ištraukė, bet dar tiek
liko, kad buvęs Franco artimie-
ji nori, kad ir tiek nebūtų.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

— Zarasikių klubo rudeninis ban-
ketas įvyks spalio 16 d. 7 val. vaka-
ro Vyčių salėje, 2455 West 47th St.
Bus šalta ir karšta vakarienė, gros
Ramonio orkestras šokiams. Klubo
nariai ir svečiai maloniai kviečiami
gausiai dalyvauti. Patartina bilietus
išgyti iš anksto paskambinus tel.
HE 4-7916.

Klubo valdyba

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3322
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

1. JEIGU TURITE GIMINIŲ AR DRAUGŲ LIETUVOJE ir norite
atsiminti juos pasiųsdami siuntinį žiemai sezonui ir ateinan-
čioms Kalėdoms.
2. MŪSU BENDROVE veikia jau nuo 1947 metų. Kiekvienais metais
mes persiunčiame į Lietuvą greit ir saugiai tūkstančius siun-
tinių.
3. MŪSU BENDROVEJE Jūs visuomet rasite didelį pasirinkimą
prekių, kurios labai vertinamos Lietuvoje.
4. JEIGU JUS NORITE PAKVIESTI iš Lietuvos gimines, mes parū-
pinsime reikalingus dokumentus.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SOUTH STATE ST., CHICAGO, ILL. 60604

TEL. WA 2-9354

5¹/₄%

PER ANNUM

PASSBOOK

ACCOUNTS

7¹/₂%

PER ANNUM

certificates

\$5000 or more

4 year min.

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6³/₄%

PER ANNUM

\$5000 or more

minimum

30 months

6¹/₂%

PER ANNUM

\$1000 or more

1 year min.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Turėdami didį Kunigą Dievo namams, artinkimės tikra širdimi,
pilnu tikėjimu". — Ebr. 10:21, 22.

Kuomet Dievo vaikėliai nori artintis pas jį ir būti jam patinkamais, jie
turi turėti nesuteptą sąžinę, kad galėtų sakyti: aš darau visa norėdamas pa-
mėgti Viešpačiui, o taip pat stengiuos pamėgti geram ir teisingam žmogui.
Neužmirškime, kad tas, kuris pradėjo mūmę gerą priengimą darbą, nie-
kad nesikeičia; jei mes pilnai tikime į Jėzų padarytąjį permaldavimą už
mūsų nuodėmes, atnaujinami savo pasisventimą ir laikydami savo auką ant
altoriaus, nedarydami kas mums patiens patinka, bet kas patinka Dievui, tai
žinokime, kad pabaigę savo žemišką kelią, mes įeisime į amžinąjį mūsų
Viešpaties karalystę ir išgirsime jo pagyrimo žodžius: "Gerai darei, gerasis
ir ištikimasis tarnė".

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra ml-
rusiųjų? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
namokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYKINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKAS & EVANS

6846 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKŠNOMAS VENTILACIJOS

REpublic 7-5000 REpublic 7-5001

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4505-07 So. HERMITAGE AVENUE

Telef.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENA

IR NAKTĮ.

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 971-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

